RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 231.949 van 14 juli 2015
in de zaak A. 213.352/VII-39.196.

In zake : de VZW HUBERTUSVERENIGING VLAANDEREN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Jan Bouckaert en Stefanie François
kantoor houdend te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door
de Vlaamse regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Bronders
kantoor houdend te 8400 Oostende
Archimedesstraat 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 8 augustus 2014, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse regering van 25 april 2014 houdende de administratieve organisatie van de jacht in het Vlaamse Gewest, "in het bijzonder […] de artikelen 30, laatste lid en 31, § 6".

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 juni 2015.

Staatsraad Patricia De Somere heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Stefanie François, die tevens loco advocaat Jan Bouckaert verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Stijn Van Hulle, die loco advocaat Bart Bronders verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten en wettelijk en reglementair kader

3.1. De verzoekende partij is een vereniging zonder winstoogmerk die, in het bijzonder in het Vlaamse Gewest en in Brussel-Hoofdstad, als maatschappelijk doel heeft, onder meer, “4° de verdediging van het jachtrecht als onderdeel van het eigendomsrecht”.

3.2. Artikel 7 van het jachtdecreet van 24 juli 1991 (hierna: jachtdecreet) luidt:

> "Het is verboden te eniger tijd en op enigerlei wijze te jagen op andermans grond zonder uitdrukkelijke toestemming van de eigenaar of zijn rechthebbende. In geval van betwisting inzake het jachtrecht op hetzelfde perceel heeft hij die een schriftelijk akkoord van de eigenaar kan voorleggen, het jachtrecht.
>
> Elke houder van het jachtrecht die op welke wijze ook van zijn recht gebruikmaakt, is verplicht een door hem opgemaakt plan van zijn jachtterrein met aanduiding van de percelen waarbinnen hij geen jachtrecht heeft, in te dienen bij de arrondissementscommissaris of de door de Vlaamse Regering aan te wijzen ambtenaar, in wiens ambtsgebied het jachtterrein of het grootste gedeelte ervan, is gelegen.
>
> Het plan wordt door die ambtenaar en door anderen door de Vlaamse Regering aan te wijzen ambtenaren ter inzage gehouden.
>
> De Vlaamse Regering bepaalt de vorm, het tijdstip en de wijze waarop de plannen worden neergelegd bij de in het tweede lid aangewezen ambtenaar, en de extra informatie die moet worden verstrekt. Elke houder van het jachtrecht die een plan heeft neergelegd dat de toestand van zijn jachtterrein niet juist weergeeft, is verplicht op verzoek van de arrondissementscommissaris of de door de Vlaamse Regering aan te wijzen ambtenaar, om binnen de gestelde termijn de juiste gegevens neer te leggen".

3.3. Op 25 april 2014 neemt de Vlaamse regering het thans bestreden besluit dat op 12 juni 2014 in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.

3.4. Artikel 30, laatste lid, van het bestreden besluit luidt:

> "Voor elk perceel dat aan een voorstel van jachtplan wordt toegevoegd en dat niet was opgenomen in het laatste goedgekeurde jachtplan, wordt een schriftelijk bewijs voorgelegd waaruit blijkt dat men het jachtrecht heeft op het betreffende perceel. De minister bepaalt welke gegevens minimum moeten worden opgenomen in het schriftelijk bewijs. Een model van een schriftelijk bewijs wordt opgesteld door het agentschap en ter beschikking gesteld op de website www.natuurenbos.be van het agentschap".

3.5. In advies 55.492/1 van 31 maart 2014 van de afdeling wetgeving van de Raad van State wordt aangaande deze bepaling opgemerkt:

> "Artikel 30, vierde lid, van het ontwerp is strijdig met artikel 7, eerste lid, tweede zin, van het Jachtdecreet, in zover het een schriftelijk bewijs eist dat men het jachtrecht heeft. Uit artikel 7, eerste lid, van het Jachtdecreet volgt dat een mondelinge overeenkomst volstaat. Artikel 7, eerste lid, eerste zin, van het Jachtdecreet eist enkel dat er een uitdrukkelijke toestemming is.
>
> Artikel 30, vierde lid, van het ontwerp dient dan ook te worden weggelaten".

3.6. Artikel 31, § 6, van het bestreden besluit luidt:

> "Een jachtplan kan worden aangepast in de loop van een jachtseizoen. Een aanpassing kan echter geen betrekking hebben op een uitbreiding van het jachtterrein.
>
> Het verzoek tot aanpassing van het jachtplan gebeurt door middel van een schriftelijk verzoek door de jachtrechthouder aan de arrondissementscommissaris. Aan dit verzoek wordt een schriftelijk bewijs toegevoegd dat de verzoeker over het jachtrecht beschikt op het perceel in kwestie.
>
> De arrondissementscommissaris nodigt in voorkomend geval de betrokken indiener van het jachtplan uit om binnen een termijn van een maand een schriftelijke overeenkomst voor te leggen met betrekking tot het perceel waarop het verzoek betrekking heeft. Als er binnen deze termijn geen schriftelijke overeenkomst is voorgelegd voor het perceel in kwestie, wordt ervan uitgegaan dat het perceel geen onderdeel van het jachtplan kan uitmaken. De arrondissementscommissaris kleurt dat perceel uit als een rood vlak".

IV. Onderzoek van het enig middel

Standpunt van de partijen

4. Het enig middel is genomen uit onder meer de schending van artikel 7 van het jachtdecreet en van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De verzoekende partij betoogt dat artikel 7 van het jachtdecreet impliciet maar zeker als principe bepaalt dat een mondelinge overeenkomst

volstaat opdat men over een jachtrecht zou beschikken op een bepaald perceel. Met artikel 30, laatste lid, van het bestreden besluit wordt een schriftelijk bewijs opgelegd, en bijkomend en zonder daarvoor enige verantwoording te geven, moet dit schriftelijk bewijs minimum een aantal gegevens bevatten. Bij gebreke van een schriftelijk bewijs wordt daarenboven, overeenkomstig artikel 31, § 6, van het bestreden besluit aangenomen dat het perceel geen onderdeel van het jachtplan kan uitmaken. De verzoekende partij verwijst voorts naar artikel 20 van voornoemde bijzondere wet krachtens hetwelk de (Vlaamse) regering de besluiten neemt die voor de uitvoering van de decreten nodig zijn, zonder ooit de decreten zelf te mogen schorsen of vrijstelling van hun uitvoering te mogen verlenen. Zij betoogt dat de Vlaamse regering bij de vervulling van die opdracht de strekking van het decreet waaraan zij uitvoering geeft niet mag uitbreiden noch beperken.

5. De verwerende partij stelt in haar memorie van antwoord dat het middel enkel is gericht tegen de artikelen 30, laatste lid, en 31, § 6, van het bestreden besluit die afsplitsbaar zijn van de overige bepalingen van het bestreden besluit. Deze bepalingen houden geen verband met het principieel verbod om te jagen op andermans grond noch met de modaliteiten die zijn vereist tot opheffing van dat verbod. De betrokken artikelen hebben betrekking op de modaliteiten voor het neerleggen van een jachtplan en vormen aldus uitvoeringsbepalingen van artikel 7, tweede tot vierde lid, van het jachtdecreet. De verwerende partij heeft de strekking van artikel 7, vierde lid, van voormeld decreet uitgebreid noch beperkt door in de bestreden bepalingen te voorzien dat in bepaalde omstandigheden - bij het toevoegen van een perceel dat niet was opgenomen in het laatste goedgekeurde jachtplan of bij het aanpassen van een jachtplan - een schriftelijk bewijs moet worden voorgelegd waaruit blijkt dat men het jachtrecht heeft op het perceel dat men aan het jachtplan wenst toe te voegen.

6. De verzoekende partij repliceert in haar memorie van wederantwoord dat zonder jachtplan niet kan worden gejaagd zodat, niettegenstaande men over een jachtrecht beschikt - weze het op grond van een mondelinge overeenkomst - men geen gebruik kan maken van dit jachtrecht. De

verwerende partij mag zich niet verschuilen achter de bevoegdheid die haar op grond van artikel 7, vierde lid, van het jachtdecreet werd toegekend om de vorm, het tijdstip en de wijze van de neerlegging van jachtplannen te bepalen. Deze bevoegdheid is niet zo ruim dat zij haar zou toelaten impliciet maar zeker in te grijpen op het niveau van het jachtdecreet.

7. In haar laatste memorie betoogt de verwerende partij dat uit de in het auditoraatsverslag aangehaalde passages van de parlementaire voorbereiding enkel kan worden afgeleid dat de decreetgever heeft afgezien om voor alle percelen waarop een jachtplan betrekking heeft, te eisen dat schriftelijke stukken moeten worden gevoegd waaruit het jachtrecht blijkt. De bestreden bepalingen schrijven enkel een schriftelijk bewijs van het jachtrecht voor in bepaalde gevallen, en kunnen derhalve geenszins worden geacht afbreuk te doen aan de algemene strekking, het doel en de economie van artikel 7 van het jachtdecreet, dat in het algemeen inhoudt dat niet op andermans grond mag worden gejaagd zonder de uitdrukkelijke toestemming van de eigenaar of diens rechthebbende.

Beoordeling

8. In artikel 7 van het jachtdecreet wordt onder meer bepaald dat elke houder van het jachtrecht die van zijn recht gebruik maakt, verplicht is een door hem opgemaakt plan van zijn jachtterrein met aanduiding van de percelen waarbinnen hij een jachtrecht heeft, in te dienen en dat de Vlaamse regering de vorm, het tijdstip en de wijze waarop de plannen worden neergelegd, en de extra informatie die moet worden verstrekt, dient te bepalen.

Blijkens het verslag namens de commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud van de Vlaamse Raad inzake het voorstel van jachtdecreet, werd een amendement dat ertoe strekte een schriftelijke toestemming om te jagen op andermans grond verplicht te stellen, in een tweede lezing verworpen, terwijl een amendement dat ertoe strekte “schriftelijke” toestemming te vervangen door

"uitdrukkelijke" toestemming, werd aangenomen (*Parl. St.* Vl. R., 1990-91, nr. 481/10, 17), om volgende reden:

> "Er wordt bij een tweede lezing echter geoordeeld dat het verplicht stellen van een schriftelijke toestemming van de eigenaar waarschijnlijk niet realistisch is. Vele eigenaars zijn niet zinnens om zulke toestemming op papier te zetten. Het samenstellen van voldoende grote jachtterreinen kan met deze bepaling zeer worden bemoeilijkt. Ook wordt er op gewezen dat in de pachtwetgeving zulke schriftelijke toestemming ook niet verplicht wordt gesteld".

Hieruit blijkt de wil van de decreetgever om geen schriftelijk bewijs te eisen voor de plannen die de jagers van hun jachtterreinen indienen, zonder dat daarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds de houder van het jachtrecht die een (initieel) plan van zijn jachtterrein indient met aanduiding van de percelen waarbinnen hij een jachtrecht heeft, en anderzijds de houder van het jachtrecht die een perceel toevoegt dat nog niet was opgenomen in het laatste goedgekeurde jachtplan, of die zijn jachtplan aanpast in de loop van een jachtseizoen. De omstandigheid dat artikel 7, vierde lid, van het jachtdecreet stelt dat de Vlaamse regering de vorm bepaalt, alsook het tijdstip en de wijze waarop de plannen worden neergelegd, en de extra informatie die moet worden verstrekt, houdt niet in dat de Vlaamse regering afbreuk kan doen aan de wil van de decreetgever dat bij het plan dat de jager van zijn jachtterrein indient, geen schriftelijk bewijs moet worden gevoegd waaruit het jachtrecht op de aangeduide percelen blijkt.

De bestreden bepalingen kunnen bijgevolg geen rechtsgrond vinden in de loutere uitvoering van het jachtdecreet en zijn in strijd met de in het middel ingeroepen bepalingen.

Het enig middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de artikelen 30, laatste lid, en 31, § 6, van het besluit van de Vlaamse regering van 25 april 2014 houdende de administratieve organisatie van de jacht in het Vlaamse Gewest.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het gedeeltelijk vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van veertien juli tweeduizend vijftien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Peter Sourbron,	staatsraad,
Patricia De Somere,	staatsraad,

bijgestaan door

Bart Tettelin,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Bart Tettelin	**Eric Brewaeys**